

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda” előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny” is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai a „Méhészeti Közlöny”-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny”-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Íde intézendők úgy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és mellékletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Elnöki megnyitó beszéd — az Erd. Gazd. egyesület 1891. április 12-én tartott közgyűlésén előadta Szabó József egyl. elnök.

Kísérleti termelések a kolozsmonostori m. kir. gazd. tanintézet gazdaságában 1890-ben. IV. Ásványi Lajostól. Titkári jelentés az erd. gazd. egyesület 1890. évi munkásságáról. Szakács Péter titkártól

Egyleti élet.

Jegyzőkönyv az erd. gazd. egyesületnek 1891. április 19-én tartott rendes közgyűléséről.

Jegyzőkönyv a gazd. egyesület igazgató-választmányának április 11-én tartott üléséről.

Vegyes közlemények.

Személyi hír (Nagy Albert). Vetések állása. Gazdatiszti congressus napirendje. Pályázati hirdetés (munkavezetői állás). A földi balhák veszélyes ellenségei. Terménymagvak.

Magyar-Francia biztosító részv. társaság.

Piaczi értesítő.

Elnöki megnyitó beszéd.

Előadta Szabó József elnök az Erd. Gazd. Egyesületnek 1891. április 19-én tartott közgyűlésén.

Tisztelet közgyűlés!

Midőn gazdasági egyesületünk közgyűlését megnyitni szerencsém van, méltóztassanak megengedni, ha az egyesület egy évi tevékenységének csak fontosabb mozzanatait emelem ki, mert a részletezést a titkári jelentés foglalja magában.

Az elmúlt év általános gazdasági állapota visszatekintve, azt szűkebb hazánk viszonyait illetően a kedvezőbbek közé sorozhatjuk; az őszi vetések átlagba véve, kitűnően sikerültek, holdanként 8—10 mm. buzatermés lévén az eredmény; a tavaszi szalmás vetések, bár nagyrészt kevésbé is feleltek meg a várakozásnak, azonban a kapásnövények, a tengeri, mely az erdélyi résznek egy kiválóan fontos termelési és jövedelmi forrása, holdankénti 8—10 mm. termeléssel — jó termésnek mondható — tehát kielégítette a várakozást.

Az árakat illetően, az aratás után nagy bizonytalanság uralkodott ezen tájékozatlanság egyik oka, hogy a gazdasági tudósítói intézmény még nincs kellően szervezve, vagy talán az illetők hivatásukat nem tekintik elég fontosnak; de a legjobb akarat mellett sem lehetnek valódi előirányzatot, mert éghajlati viszonyaink miatt, az aratási időszakban változó időjárás nagy befolyással van.

A bortermelés is, ha a várakozásnak nem is felelt teljesen meg, de a termés áraival pótolta ezen hiányt, a csekélyebb termés nagy lendületet adott a borkészletek jobb értékesíthetőségének, meg lévén alapítva az erdélyi borok

hire a pincze-egylet által, melynek helyébe az alakuló szövetkezet, a bortermelők kiváló érdekeiben áll.

Az állattenyésztést illetően, mindenekelőtt a szarvasmarha-tenyésztés, az emelkedett árakkal, felhívta a gazdák figyelmét a nagyobb gondozásra; ezt elősegítette az állategészségügy szigorúbb rendezése, mert lehetővé tette a fokozatos kivitel, mely a tenyésztési hajlamot serkenti. A juhtenyésztés árakra befolyással bír, a Budapesten eszközölt juh vágóhidak létesítése. Sertésenyésztésünk is, az eltelt évben a nyugat felőli zárlatok, bár lassu fejlődése által, ugyisintén a szerbiai határ elzárása folytán a legjobb kilátásokra jogositotta fel a gazdákat s lehet, hogy épen ezen vérmes remények, elbizakodás következménye, a tultenyésztés s a hizlalási eledel magassága hat most nyomasztólag; — a lótenyésztés fejlesztésére jótékonyan hatott a földmívelési miniszterium által egybehívott szaktanácskozmány, melynek javaslati rendre érvényesítettetni fognak.

A gyümölcsstermelés általánosan az eltelt évben nem sikerült, de a hol mégis termelt, az árak a külföldi kivitel miatt magasak voltak és mentől fokozottabb a termelés, annál nagyobb leend a kereslet, ez okból a buzgó kertészeti szakosztály kezdeményezésére, egyesületünk egy gyümölcsészeti törzskönyv vezetését határozta el, mely, hogy gyakorlatilag is a célnak megfelelően, a termelő gazdától függ. Minden terményeink jobb értékesíthetőségére nem csekély befolyással van az ezen évben életbe léptetett teheráru-tarifa. A szállítási eszközök olcsóbb volta kapcsolatosan a kilátásban levő kereskedelmi szerződésekkel, a gazdáknak egy jobb jövő reménysugarát nyújtja s csak óhajtandó, hogy mindkettő egy állandó állapot legyen, mert megállandósult szállítási s vámcsedési viszonyok mellett, a termelés és kinalás közötti kiegyenlítés, — mely oly sok évek óta nyomasztóan hatott, az eddigi bizonytalan állapotot csak javíthatja, melynek előmozdítását a magas kormány nagyban támogatja s kivált földmívelési érdekeinkre kiváló figyelmet fordító miniszterünk gróf Bethlen András ó nagyméltósága, kinek egyesületünk ismételt hálával tartozik, midőn az erdélyi gyümölcsészet érdekében, egyesületünk által, annak alakulása óta annyi gondnal, oly tetemes áldozattal fenntartott köztelket kezelése alá veszi ez év október havában és ezzel a gyümölcsstermelésre mind több hajlamot mutató gazdaközönség az eddiginél tetemesen olcsóbb ár mellett fog bizonyos

anyaghoz jutni; és az ezáltal fennmaradó pénzjövödelmet az egyesület más hasznos gazdasági ágra fordíthatja.

A földmívelési miniszter ó nagyméltósága gondjait nemcsak a gyümölcsstermelés terjesztésére; hanem a kereskedelem könnyítésére is kiterjeszti magas figyelmét, midőn tervbe vette még ez évben egy gyümölcsstermeléshez értő egyén körutaztatását a fogházakban gyümölcsszállító kosarak olcsó előállításával a termelőnek segítségére van; nemkülönben felhívást bocsátott ki a dohánytermelést illetően a birtokosokhoz, kilátásba helyezvén, ha ajánlkozna termelésre, a pénzügyminiszter által könnyítéseket eszközölné ki.

Egy szóval, minden könnyítés különböző termelési ágak felkarolására meg lesz adva, csak a gazdaközönség karolja fel azokat és az eddigi ős termeléstől némileg eltérve, fordítsa figyelmét újabb terményekre is, mert mindenben a tultermelés árcsökkenést idéz elé; mint nagyon jövedelmező, a burgonyatermelés is ajánlható, mert holdanként 100—120 mm. számíthatni, ha a gazdasági szeszgyárak ezt igénybe veszik, a mint némely helyen teszik is, a gazdaközönség felkarolhatná, holdanként 50 frt tiszta jövedelem is lévén elérhető és ezzel kiviteli cikké is válna, különösen Angliában s ki lett mutatva, hogy ha a szállítási költségekre tetemes rész le is vonatik, mégis Pesten számítva 3 frt mm.-án megmaradhat s így a burgonyatermelés még jövedelmezőbb, mint a cukorrépa, mely csak egy cukorgyár közelében, vagy bizonyos vasuti távolságban folytatható, mert a távoli fuvar nem bírja meg, miután az ez országban levő cukorgyár is, számítását nem találván meg, több termelőnél azt beszüntette; így a lóhermag termelése is, egy idő óta nagyon jövedelmező cikk.

Nem akarom becses figyelmeket tovább fárasztani, csak általánosan jelezni kívántam, hogy a változott viszonyok folytán azokhoz alkalmazkodva, minden névvel nevezett termelési ágak felkarolandók, kivált ez ország részben, mert az anyaországtól nagyon elmaradva küzd; ezekre való figyelem felhívása a gazdasági egyesületek kötelessége.

Igazgató választmányunk ki is terjeszti és hogy ezt sikeresebben tehesse, a tagok közreműködését kéri. Tervbe van véve egy hadsereg ellátási szövetkezet alakítása; a tervezet elkészítésére egy bizottság van kiküldve, ugyisintén felemlíteni kívánom, hogy egyesületünk a tervezett bányatörvényjavaslat ellenében, a föld-

Mindezen kísérletezésekből megtudtuk:

1. Hogy a kísérlet alá vett külföldi dohányfajták a velük összehasonlítás czéljából természetesen hazai dohányfajtákat mennyiség tekintetében jóval felül múltak ugyan, de a tőlük várt jó tulajdonságok ki nem fejlődése folytán minőség tekintetében s így jövedelmezés szempontjában is jóval a hazai fajták mögött maradtak, mert míg a hazai fajták után kataszt. holdanként 323 frt 36 kr. nyers jövedelmet kaptunk, addig a külföldiek nyers jövedelme csak 253 frt 48 kr-ra rugott.

2. Hogy a kísérlet alá vett külföldi fajták közül éghajlati viszonyaink mellett csupán csak a „pfalzi“ dohányfajtától remélhetünk sikeresebb eredményt, elég korai fejlődésénél fogva.

3. Hogy a superphospháttal trágyázott területen kat. holdanként 1 frt 30 krral több nyers jövedelmünk volt, mint a nem trágyázott területen.

4. Hogy a superphospháttal való trágyázás a dohány égőképességére sem a hazai, sem a külföldi dohányfajtáknál befolyással nem volt.

5. Hogy a hamutartalom csökkentésére a superphosphát befolyással volt.

6. Hogy a páros és egyenközü sormivelés termés-eredményénél eltérés alig mutatkozik. Mindössze 1 kg.-nyi különbséget észleltünk a páros sormivelés előnyére, mely az átlagos értékesítésnél 27 krt tett ki kat. holdanként.

7. Hogy lényeges különbség van a sima és töltögetett mívelés eredménye közt, mert ez átszámítások útján nyert végeredménynél is 7 kg.-nyi termés-többlet mutatkozik, a töltögetett mívelés javára, mely az átlagos értékesítés szerint 1 frt 93 kr.-nak felel meg k. holdanként.

8. Hogy a különféle szárítási módok közül oldal fűzés mellett és gerebelen száradt a dohány leggyorsabban, közepesen a pálczán, leglassabban a sínóron.

9. Hogy honi fajtáinknál a levelestül levágott törzs sulyának 73-30%-t, az anyalevél 86-46%-t, a hegylevél 79-65%-t veszítette el teljes beszáradásig; külföldi fajtáknál e beszáradási apadás volt: a törzsnél 73-39%, az anyaleveleknél 84-53%, a hegyleveleknél 79-41%.

Ásványi Lajos.

Titkári jelentés

az erdélyi gazd. egyesület 1890. évi munkásságáról.

Az 1891. április hó 19-én tartott közgyűlés elé terjesztette és felolvasta:

Sz. Szakáts Péter
egyleti titkár.

Tisztelt közgyűlés!

Első alkalom lévén, midőn erdélyi gazdasági egyesületünk igazgató választmányának működéséről a tisztelt közgyűlésnek jelentést tenni szerencsés lehetek; örömmel ragadom meg az alkalmat és hálás köszönetemet nyilvánítom a a mt. közgyűlésnek azon nagyrebecsült bizalmáért, mellyel csekélységemet díszes titkári állására érdemesíteni kegyeskedett.

Egyedüli törekvésem ezen kitüntető bizalmat azzal meghálálni, hogy teljes erőmmel és odaadó szorgalommal élek feladatomban és fáradhatatlanul munkállok, hogy ragyogó multu egyesületünk, tapintatos és bölcs vezető férfainak irányítása mellett, missióját a jövőben is hozzá méltóan és a várakozásnak megfelelően betölthesse. Fogadja a mt. közgyűlés ismételt hálás köszönetemet. (Éljenzés.)

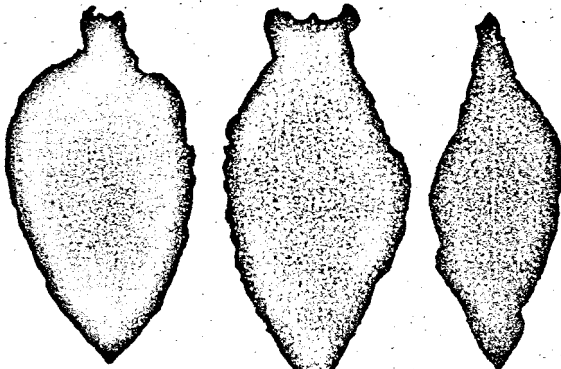
Az igazgató választmány mult évi működéséről a következőkben van szerencsém beszámolni:

Legelőször is a statisztikai adatokkal számokban megvilágítható részét kívánván munkásságának feltüntetni, jelezzük, hogy a mult évben tartatott: 2 közgyűlés (egy rendes és egy rendkívüli) és 10 választmányi ülés, melyeken elintéztet nyert 208 beadvány. A titkári iroda ügyforgalma 1616 darabot tett összesen.

Sajnálattal és a fájdalom hangján kell megemlékeznünk elhunyt tagjainkról.

Elveszítette egyesületünk gyümölcsészeti szakosztályának nagy tudományu elnökét, Bodor Pált, aki disze volt egyesületünknek ugy is mint ennek tiszteletbeli tagja, még inkább pedig, mint a kert. szakosztály elnöke.

Hogy Erdély gyümölcsészete a fajokat illető kapkodásból mondhatni kibontakozott és a gyümölcsök helyes elnevezése a termelők véérébe átment, gazdasági egyesületünk érdeme; erről azonban nem lehet említést tenni a nélkül, hogy ugyanakkor Bodor Pál emléke ehez hozzá ne fűződjék, a ki, miut a pomológiának nagy tudományu munkása, a legtöbbet fáradozott a fa-

25. Rétháti dohánylevél.
26. Csabai rózsza dohánylevél.
27. Marylandi

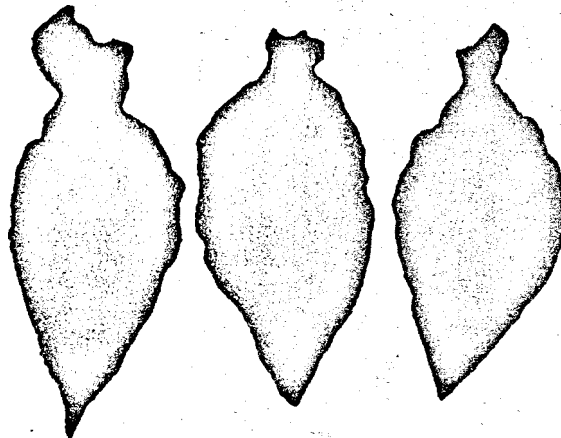
jok megállapításával és a legjobbak terjesztése érdekében sok éven át.

Elhunyt Csulak Dániel igazgató választmányunknak sok éven át tagja és fáradhatlan munkása, a ki az utóbbi időben hajlott kora miatt visszavonultan élt ugyan, de annál több érdemet szerzett magának a multban egyesületünk körében.

Elhunytak még P. Horváth Gábor, Hilibi Gál János, Br. Bornemisza Lipót alapító tagok.

Méltán fájjalja egyesületünk mindannyiának elvesztését.

Más oldalról mint örvendetes tényt említjük fel, hogy tagjaink a mult közgyűlés óta jelentékenyen megsaporodtak.

28. Pfalzi dohánylevél.
29. Hollandi kerek dohánylevél.
30. Hollandi Manilla

Alapító tagok lettek ugyanis: báró Wesselényi Béla, gr. Lázár Imre, az erdélyi rom. kath. status, Bartha Miklós, Szabó Gyula, Máriaffy Lajos, Gyömrei gróf Teleky László, Sperker Ferencz, Ajtay Péter, Szentiványi Gyula, gróf Toldalagi László, Gyárfás Benedek, Hosszu József, Hetel lovag Bakó Károly, Béli Tivadar, Paget Olivér, Montbach Sándor, Elekes Mihály, Czobel Albert, gr. Bethlen Béla urak; *évdijas tagokká:* Nagy Dezső, ifj. Zeyk József, Gáspár József, Rucska Lajos, Ugron Gáspár, Putnoky Domokos, Haller Rezső, Kóvári László, László László, Gyarmathy Zsigmond, Felföldy Elek, Sándor Imre, Benigni Sámuel, Csató János, Illyés Albert, dr. Kein Adolf, Gajzágó Antal

ügyvéd, Naláczy Géza, Koleszár Lajos, Bölöni László, Deák Márton, Stark Zsigmond, Gajzágó Tivadar, Gajzágó Antal, Ferenczi József, Makray Domokos urak.

Évdijas kötvényeiket megújították: Hutflész Károly, Balla Pál, Vörös Sándor, Boér Sándor, Hancz Pál, Réti János urak.

Itt van helyén megemlitenünk, hogy ugy régi tagjaink létszáma, mint egyesületünknek kint levő alapítványok, kamatok és évdijakban levő vagyona jelentékeny apadásnak néz elébe.

Sok olyan tagsági követelése van az egyesületnek papíron kimutatva, a melyek különböző okok miatt behajthatlanokká váltak és így leírásra utaltattak. Már a mult évben megkezdte az igazgató választmány erre kiküldött bizottság által a hátralékos követelések rendezését, mely azonban fölötte sok munkával járván, csak ebben az évben nyerhetett, nem ugyan teljes befejezést, hanem oly irányu megoldást, hogy az összes kint levő követelések természetükhöz képest csoportosítottak, a behajthatók az egyesület jogtanácsosához utaltattak, a behajthatlanok pedig leírásra ajánlatnak, a melyek összege a tizezer forintot meghaladja, miként a kimutatást lesz szerencsénk előterjeszteni.

Egyesületünk közelke a mult őszen új rendezést nyert. A gyümölcsfa-iskola a kert hátsó részéből előre hozatott. Ezenkívül 250 drb — anyafáknak beállított — új fajta körte-oltványnyal gyarapítottatott. Mind ennél azonban még sokkal fontosabb hivatás vár reá.

Ismeretes a t. közgyűlés előtt is földmiv. minister ur ő nmltgának, a hazai gyümölcsészet felkarolására irányuló törekvése az által, hogy a nagyban való termelés előmozdítása és lehetővé tétele végett, állami nagy faiskolák berendezését vette czélba, melyeknek kivitelére Molnár István szakegyén személyében ministeri biztost nevezett ki.

Nem késett igazgató választmányunk föliratilag üdvözölni ő nmlgtát, kivált Erdélyre nagy jelentőséggel bíró törekvéseért és fölkérte egyuttal minister ur ő nmlgtát, hogy az Erdélyben létesíteni czélzott első állami faiskolát egyesületi közelkünk igénybevételével Kolozsvárt létesítse, mi végett azt több évre haszonbérbe följánlotta.

Ő nmltga méltányolva egyesületünknek a gyümölcsfaterenyésztés terén nagy áldozattal eddig kifejtett munkásságát, mintegy ennek folytatásaképp, közelkét kedvező föltételek mellett átvenni hajlandó, mi részben a szerződés megkötése 10 évre épen most van folyamatban.

Az állami faiskola berendezése oly módon czéloztatik, hogy 12 ezer gyümölcsfa-csemete legyen évenként kiadható 25 kr. darabonkénti ár mellett, iskoláknak, néptanítóknak és más törekvőknek ingyen is, mely bölcs intézkedés előre nem is mérlegelhető lendületet adand gyümölcsészetünknek.

A nagy-utcai szőlőben is újítás történt. A fajokat jelző összes táblácskák újra festettek. Jövedelme azonban a mult évben, a gyöngye természet miatt, nem sokra ment.

Az „Erdélyi Gazda“, az egyesületnek már huszonharmadik évfolyamát élő szaklapja nevezetes és igen előnyös változáson ment keresztül. Szerkesztése és kiadása — a tulajdonos megőrzésével — teljesen az egyesületi titkárnak adatott át, kinek kezelése alatt előbbi kis formáját levetkőzve, az új kor igényeinek mindenben megfelelő külsőt nyert, képes heti lappá lön s szellemben, tartalommal oda emelkedett, hogy bátran sorakozhatik hazánk legjobb és legelőkelőbb szaklapjai közé. Aznak daczára a tagok most is ingyen kapják, melynek részben kárptólásául a kiadó az egyesülettől ezer forint segélyt élvez.

Az előző évekhez képest a mult évben is gyakorolta egyesületünk jótékonykodását.

Ösztöndíjat adott a kolozsmonostori gazd. tanintézet egy végzett hallgatójának, valamint egyet közvetített, ugyszintén a nagyenyedi

vinczellér-képezde két növendékének is ösztöndíjat adományozott.

A „Gróf Mikó emléke“ című 100 frtos ösztöndíj Dénes Ferencz, a Bors Albert-féle szintén 100 frtos pedig Szabó Károly III. éves gazdaszoknak adatott. A nagyenyedi vinczellér-képezde részére kitűzött ösztöndíjakat pedig Babos Miklós és Selmezi Jenő képezdei tanulók élvezik.

Az egyesület tulajdonát képezett három herbarium és ezek közt a több, mint 200 fajt meghaladó szőlőlevél-gyűjtemény, megfelelő szellemi hasznosítás végett ugyancsak a nagyenyedi vinczellér-képezdeknek adományoztatott.

A Mária-Valéria árvaháznak, kérelmére, adott 20 drb oltvány, Juhos Márton magyarnemeyei tanítónak pedig oltógalyak adományoztatottak.

A cukorrépatermelés ügye a múlt évben is gondoskodást képezte az igazgató-választmányoknak és méltán, mert Erdély mezőgazdasági kulturájára üdvös hatást gyakorolni hivatott. Így a N.-Enyeden felállítani szándékolt cukorgyár-vállalat felügyelősége szerződési mintát küldött az igazgató választmányhoz, mely ebben az ügyben tanácskozott és enquetet is tartott, de sajnos, eredmény nélkül.

Országgrésünkben a filloxéra terjedésének meggátolására csak közvetve munkálkodhattunk az által, hogy az erre vonatkozó kormányintézkedések az egyesület hivatalos lapja útján a közönség tudomására hoztattak. Az eddigi jelekből ítélve, remélhetőleg, ezen csapástól Erdély szőlőszete nagy részben mentesül.

Földmívelési miniszter ur ő nmltga kiterjesztvén gondoskodását hazánk baromfitenyésztés-ügyére is, Grubiczy Geyzának ez ügybeni előterjesztését megküldötte egyesületünknek véleményezés végett. Igazgató-választmányunk az ügyet bizottságilag tanulmányoztatta s nézeteit összefoglalva és ezen hasznos tenyésztési ág felkarolását ajánlva, ő nagyméltóságához fölterjesztette.

A regale-ügy lebonyolítása körül sérelmek merülvén fel, azok egy az igazgató-választmány kebelében, mint enquet tanácskozmányban tüzetesen megbeszéltek s azok orvoslása végett pénzügyminiszter ur ő nagyméltóságához indokolt fölirat intéztetett, a melynek részben kedvező sikere is volt.

Ismeretes tény a tisztelt közgyűlés előtt, hogy a Kolozsvárt székelő erdélyi pincze-egyesület a múlt évben liquidatio alá került, valamint, hogy ezen testületnek köszönhető, hogy Erdély borai, mint kitűnő hegyi borok ma az egész nagy világon előnyösen ismeretesek, hogy ez tartja fenn még ez ideig is a legelőnyösebb összeköttetéseket, melyek ha a pincze-egyesület liquidatioja végrehajtatik, megszakadnak és Erdély borkivitele nagyrészt megsemmisül, vagy magán üzerek kezébe kerül, a kik a termelőt illető hasznot is nagy részt zsebre rakják.

A társadalomban számot tevő, tekintélyes férfiak ennek meggátolására mozgalmat indítottak egy új szövetséget szervezésére, mely nem csupán a bor értékesítését, hanem a termelőknek a bor helyes kezelése iránti tájékoztatását is programjába vegye és így kettős érdeket szolgáljon, minthogy az ügy érdekéből is így üdvösebb. Ezen új szövetséget hivatva volna arra is, hogy a liquidatio alatt álló pincze-egyesület készletét és felszerelését magához váltsa és ezáltal megmentse az üzleti érdekeket.

Egyesületünk igazgató választmánya is így fogván fel az ügyet, az új szövetséget életbe hívására a maga részéről is minden lehető erkölcsi támogatást megadott s azt földmívelési miniszterünk is felkarolván, remélhetőleg, mielőbb létre is jövend.

A kolozsvári vegyikísérleti állomás vezetőjének megkeresésére fölterjesztést intézett igazgató-választmányunk a nmltgu földmiv. ügyi ministeriumhoz adjunctusi állás rendszeresítése végett.

Ez annyival inkább indokolt volt, mert a nagy részt a mezőgazdaság szolgálatában álló vegyikísérleti állomás, hova-tovább nagyobb mértékben vétetik igénybe és a gazdaközönség érdekében fekvő, hogy az állomás megkereséseinek gyorsan eleget tehessen. Örömmel jelezhetjük, hogy kérelmünk meghallgatásra talált és az adjunctusi állás rendszeresítve lön.

Fontos eseménye volt mezőgazdaságunknak múlt évben a Bácsban tartott általános mezőgazdasági és erdőszeti kiállítás. Egyesületünk mint ilyen ezen kiállításon részt nem vehetett, de a gazdaközönséget buzdította részvételre és képviselve is volt ott Erdélynek majd minden része különböző terményekkel.

Az igazgató választmány figyelmére és éberségére vall, hogy a Budapesten május 5-9-én tartott lótenyésztési tanácskozmányon képviseltette magát, documentálni kívánván ez által is hazarésünk lótenyésztése iránti meleg érdeklődését.

Epen ugy képviselve volt a szövetséges gazdasági egyesületek nagy gyűlésén, az országos fillokszéra-bizottságban pedig állandóan képviselve van.

Kertészeti szakosztályunk a múlt évben is buzgó munkásságot fejtett ki. A gyümölcsfajok meghatározását s egyik-másik sok fajjal dicsekvő gyümölcsfa-iskolának fajai reducálását, fölkerés folytán, buzgalommal teljesítette.

Tekintettel a fillokszéra pusztításaira, már előre gondoskodott a bornak való gyümölcsfajok kiválasztásáról, hogy ha után arra szorulna hazarésünk, az erre a célra legjobban megfelelő fajokról tájékozva legyenek a termelők és a legjobb fajokat előjegyezte.

Az egyesületi kertész részére, havi teendőiben az egész évet felölelő, gyümölcsészeti utasítást dolgozott ki.

A cserebogár és hernyóirtás tárgyában szót emelt és több külföldi városba gyümölcsmintákat küldött és ismeretségeket kötött.

A gyümölcskereskedelem könnyítésére és közvetítésére gyümölcsészeti törzskönyvet szerkesztett s ehhez szabályzatot dolgozott ki, melylyel munkálkodását már a folyó évben megkezdendi.

Hatni igyekezett arra, hogy az 1888-89 telén tönkre ment szilvafák kivágassanak és eltűntessenek, hogy a bennük rejtőző rovarálca és peték így megsemmisüljenek, valamint hogy a szilva-csemeték szaporittassanak az elpusztult fák pótlására.

Összehasonlítást tett a Hucke, Lomle és Löwi-féle faviasszal, melyek közül a Hucke-féle ugyanolyan jónak találtatott, mint a más kettő, dacára, hogy azoknál sokkal olcsóbb.

Györgyfalván az ott a múlt év nyarán volt nagy jégverés által a gyümölcsfákban okozott kár mérve iránt szakértői szemlét tartott s arról az igazgató-választmányunk véleményes jelentést tett.

Minden héten szerdán ülésezett. Azonkívül gyakran megfordult részint testületileg, részint elnöke által képviselve az egyesületi köztelken és gondoskodott, hogy ott a dolgok rendben és mintaszerűen történjenek.

A nagy-utczai szőlőnek, a már elébb említett jelző tábláskáinak elkészítéséről gondoskodott. Epen ugy utmutatást adott a köztelken az új anyafák beállítására iránt.

A múlt év őszén itt megfordult Molnár István ministeri biztossal értekezletet tartott Erdély gyümölcsészete érdekében.

Ama csapás folytán, hogy nagyérdemű elnökét elvesztette, a szakosztály elnöki széke új betöltés alá került, mely egyhangú választás útján Szentgyörgyi Lajos alelnökkel tölthetett be. Alelnöknek megválasztott Szabó Sámuel tanár, jegyzőnek Szász Lajos, tiszteletbeli elnök pedig gr. Schweinitz Gyula urak.

Az irodalmi szakosztály könyvkiaidó vállalatát eddigi 3 évfolyamának füzetéről, a füzetek ke-

lendőségéről és pénzügyi eredményéről a következőket van szerencsénk jelenteni;

Kiadatott eddig 12 füzet, melyek czime a következő:

I. évfolyamban :

1. A trágyáról és trágyázásról.
2. A legelők és kaszálók ápolásáról.
3. A sertés hizlalásról.
4. A borju neveléséről.

II. évfolyamban :

5. A takarmány-répáról.
6. A szántás-vetésről.
7. A fejős tehénről.
8. Utmutató a ragadós állati betegségekről.

III. évfolyamban :

9. A kukoricza mivéről.
10. Utmutató a ló-, szarvasmarha-, juh-istállók és sertés-ólak építésére.
11. A gazdát érdeklő néhány káros és hasznos állatról.
12. A házi kert.

Ezen füzetek összesen 15 ezer példányban nyomattak ki és pedig az „Utmutató a ló- stb. istállók építésére“ és a „Házi kert“ 1500-1500, a többiek 1000-1000 példányban; mely számból az előfizetők lefoglaltak

az I-ső évfolyamban	2460	drbot
a II-ik	2380	„
a III-ik	3360	„

Az előfizetők száma tehát évről-évre örvedetes módon növekedett.

A megmaradt füzetek egyenként és könyvkereskedői uton adattak el legnagyobb részben, mit bizonyít az, hogy az I-ső évfolyam mind elfogyott, a II-ik évfolyamból körülbelül 300 drb, a III-ik évfolyambeliekből pedig körülbelül 1200 drb van készletben. A 15000 füzetből tehát rövid három év alatt 13500 kelt el.

Az eddigi 3 évfolyam pénzügyi eredménye ápril 8-áig a következő:

Pénztári bevétel kerekszámában 1880 frt, kiadás 1623 frt. Ezen összegekhez adandó a szakosztály által felülvizsgált és helyben hagyott számadás szerint: bevétel 772 frt, kiadás 307 frt. A készletben levő füzetek eladása után és egyéb bevétel és kiadások lebonyolítása után, az eddigi három évfolyam bevétele lesz tehát 2652 forint, kiadása pedig 1930 frt és így 720 frt felesleg marad, mely összeg azon czállal tőkésítettik, hogy a füzetek ára jövőben a minimumra leszállítható legyen.

Mint örvedetes tény nem hagyhatjuk megemlítés nélkül az eddigi három évfolyamra nézve, hogy a földmívelési miniszter ur kezdetől fogva 150 példány megrendelésével támogatja a vállalatot és hogy a Királyhágón tuli gazdasági egyesületek közül több, nevezetesen a felső-tiszavidéki, a győrvidéki, a nyitrai, a vasmegeyi, a mosonmegeyi és a keszthelyi, a vállalat intentioját felfogva, tömeges megrendeléssel segítik ezt célja elérésében s ugyanezt teszi a torda-aranyosmegeyi gazdasági egyesület is.

Buzgó terjesztői a vállalat füzeteinek az E. M. K. E., továbbá Ruisz Gyula mezőhegyesi urad. intéző, ki a harmadik évfolyamból 53 példányt rendelt.

Gróf Bánffy György, báró Bánffy Ernő, gr. Teleky Arvéd, Szabó József egyesületi elnök urnak, a nmltgu földmívelésügyi miniszter urnak és a vállalat többi jóakaró támogatóinak e helyen az irodalmi szakosztály őszinte köszönetét tolmácsoljuk.

Jelezni kívánjuk egyuttal, hogy a szakosztály a vállalat IV-ik évfolyamát is megindította a következő négy füzetrel az eddigi 80 krnyi árban.

1. „Baromfitenyésztés“. Irja Gáspár József gazd. segédtanár.
2. „Csikó nevelés“. Irja Czajlik István gazd. intéző.
3. „A csalamádé termelése és bevermeleése.“ Irja Cserhádi Sándor gazd. akad. tanár.

V a g y o n - m é r l e g.

Főkönyv 180. lapján.

Vagyon.

1889.

Teher.

1889. december 31-én lezárt számla szerint összes átvitel 1890. évre			104162	52	Kölcsön-tőke tartozás az osztrák-magyar bankba Activ vagyon			3000	—
Bevárandók:								112405	89
Alapítványi kamat hátralék	8347	92							
Évdíj	2443	45							
Kölcsön tőke-kamat	252	—	11043	37					
Méhész-egyletnél 1886-ról			200	—					
			115405	89				115405	89

Kolozsvárt, 1889. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár-Szövetkezet

Csermák, s. k.
pénztárkezelő.

Kőváry, s. k.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. április hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egylet 1890. évi zárszámadása.

Bevétel.

1890.

Kiadás.

	Fő- könyv lap szám	Egyenként	Összesen		Fő- könyv lap szám	Egyenként	Összesen
Alaptőke rovatra:	173			Alaptőke rovatra:	173		
Készpénzben		3900		Készpénzben		3600	
Értékpapírokban		2900	6800	Értékpapírokban		2510	6110
Rendes kamat és évdíj rovatra	179		4435	Rendes kamat és évdíj rovatra	179		8004
Köztelek rovatra	167		1043	Köztelek rovatra	167		1407
Bors-alapítvány rovatra:	154			Bors-alapítvány rovatra:	154		
Készpénzben		100		Készpénzben		100	
Értékpapírokban		2500	2600	Értékpapírokban		2100	2200
Erdélyi Gazda rovatra	174		417	Erdélyi Gazda rovatra	174		1045
Irodalmi sz. o. rovatra	177		625	Irodalmi sz. o. rovatra	177		680
			15921				19448
Átbozat 1889 évről			104162	Átvitel 1891. évre:			
				Alaptőke czimen			102,924.69
				Leütve a készpénzt		97554	13
				Bors-alapítvány 4%-os m. földh. kötv.		2500	
				Készpénzben		581	44
			120084				100635
							120084

Kolozsvárt, 1890. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár-Szövetkezet

Csermák, s. k.
pénztárkezelő.

Kőváry, s. k.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Kolozsvár, 1891. április hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egyesület 1890-ik évi rovatos vagyon-kimutatása.

I. Alaptőke-rovat.

Főkönyv 173. lapján.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Kiváltott 2 alap. mag. kötvény			200		Készpénzben:				
Konvertált urbéri papír			2310		Br. Jósika Gábor alap. tőke	100			
A kolozsvári takarékpénztárnál (4413) 9896 szám alatt levő betéti könyvből pénztárba helyeztetett			3600		Magyar Jelzálog-Hitelbank alap. tőke	100			
					Kendeffi Sámuel alap. tőke	100			
					Kivétetett a kolozsvári takarékpénztár 9896 sz. betéti könyvből	3600		3900	
Átvitel 1891. évre:					Értékpapirokban:				
Fekvő birtokban	8181	50			Gr. Nemes János al. mag. kötv.	100			
Kölcsönre adott tőke	1050				Br. Wesselényi Béla al. mag. kötv.	100			
Alapítv. m. kötvényekben	11478	25			Gr. Béldy Kálmán „ „ „	100			
4%-os m. földterherment. kötv.	2400				Br. Bánffy Jenő „ „ „	100			
Magyar aranyjáradék kötv.	38029				Lészay Gyula „ „ „	100			
Magyar papíráradék kötv.	400				4%-os magyar földterhermentesítési papirokban	2400		2900	
Gr. Bethlen László alapítványa:					Áthozat 1889. évről				
Magyar papíráradék	12.700.—							6800	
Aranyjáradék	19.471.—							102234	69
A takarékpénztárban 9896 szám a. betéti könyven	32171								
	3844	38							
Készpénz követelés a pénztártól:									
Áthozat	1.470.56								
A folyó évről	3.900.—	5370	56	102924					69
				109034					69
								109034	69

II. Rendes kamat és évdijs-rovat.

Főkönyv 179. lapján.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Hivatalnok fizet. rovatra	2948	33			Alap. kamat czimen	224	95		
Szállás és szolga fizet. rovatra	525	04			Évdíj czimen	460			
Nyomda, könyv és folyóirat rovatra	282	61			Értékpapírok kam. czimen	3362	25		
Posta és szállítás rovatra	114	72	3870	70	Takarék-pénztári elhely. kam.	388	67	4435	87
Bankba kölcsön-visszafizetés	3000				Egyenleg			3568	41
„ „ után kamat	170	22							
Ösztöndíjak	400								
Ügyvédi átalány	100								
Utazási költségek	18								
Adó	31	75							
Vegysek	413	61	4133	58					
			8004	28				8004	28

III. Köztelek rovat.

Főkönyv 167. lapján.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Kertész fizetése	300				Köztelki jövedelem tavaszi	406	14		
„ „ százaléka	23	49	323	49	„ „ „ őszi	377	50	783	64
Vinczellér fizetése	180				Szőlő jövedelme			259	50
„ „ lakbére	40		220		Egyenleg			364	77
Szokmány munka			509	70					
Vegysek			354	72					
			1407	91				1407	91

IV. Bors-alapítvány rovat.

Főkönyv 154. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Kiadott ösztöndíj Szabó Károlynak	100			Áthozat urbéri papir n. é.			2100
Konvertált urbéri papir	2100			1890. évi szelvény-jövedelem			100
Átvitel 4%-os m. földt. kötv. n. é.	2500			4%-os m. földt. kötv.			2500
	4700						4700

V. Erdélyi Gazda rovat.

Főkönyv 174. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Szerkesztői tiszteletdíj	266	66		Előfizetésekből	234	45	
Nyomda és expedíció	757	86		Hirdetésekből	44	10	
Hirdetési bélyegdíj	8	70		Méhész-egylettől	138	60	417
Vegyések	12	62		Egyenleg			628
	1045	84					1045

VI. Irodalmi szakosztály rovat.

Főkönyv 177. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Munkatárs-díj	170			Áthozat 1889. évről			232
Nyomda	378			Előfizetésekből			603
Posta és vegyesek	132	89		Takarék-pénztári elhely. kam.			22
Maradvány köv. pénztártól			680				857
			176				85
			857				85

VII. Szőlészeti pályadíj-alap rovat.

Főkönyv 176. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Átvitel a kolozsvári takarékpénztár 6050 sz. könyvén	126	71		Áthozva a kolozsvári takarékpénztár 6050 sz. könyvén	120	64	
				1890-ben tőkésített kamat	6	07	126
							71
							71

V a g y o n - m é r l e g .

Főkönyv 180. lapján.

Vagyon.

1890.

Teher.

1890. december 31-én lezárt számla szerint összes átvitel 1891. évre			100635	57	Activ vagyon			112424	09
Bevárandók:									
Alapítványi kamat-hátralék	8910	07							
Évdíj hátralék	2363	45							
Kölcsön-tőke kamat-hátralék	315		11588	52					
Méhész-egyletnél 1886-ról			200						
			112424	09				112424	09

Kolozsvárt, 1890. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár Szövetkezet
Kőváry, s. k.

Csermák s. k.,
pénztár-kezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egyleti pénztár értékállománya

1890. december 31-ki zárlat szerint.

Számbavéetett az 1891. ápril 14-én tartott pénztárvizsgálat alkalmával.

I. Értékpapírok.

Elnök Szabó József ellenzárólása mellett a treszorba elhelyezve:

Magyar aranyjáradék kötvényekben n. é.			57500	—
4%-os magyar földterhermentesítési kötvényekben:				
	Egyleti alaptőke n. é.	2400	—	
	Bors-alapítvány n. é.	2500	—	4900
	Összesen			62400

II. Takarékpénztári elhelyezmény.

A kolozsvári takarékpénztárba 9896 sz. könyven	3844	38		
A kolozsvári kisegítő-pénztárba 1563 sz. könyven	13345	20	17189	58

III. Szőlészeti pályadíj-alap.

A kolozsvári takarékpénztárba 6050 sz. könyven			126	71
--	--	--	-----	----

IV. Készpénz.

1891. jan. 1-től ápril 14-ig.

Bevétel áthozat 1890. decz. 31-ről	581	44		
folyó évi bevétel	16288	93	16870	37
Kiadás: sz. 1—63. tételig			15423	75
Pénztár-maradvány			1446	62

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár Szövetkezet
Köváry, s. k.

Csermák s. k.,
pénztár-kezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egylet költségvetése az 1891-ik évre.

Az alábbi költségvetést a múlt évi zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság részint a tényleges állapotok, részint a külön határozatok alapján állította össze.

I. Fedezet.

1. Br. Bánffy Ádám 1050 forintos legatuma után 6% kamat, a hátralékkal együtt	372	frt.
2. Értékpapírok kamatai	2968	»
3. Takarékpénztári elhelyezmény után	800	»
4. Alapítványi kamatokból	350	»
5. Évdíjakból	360	»
6. Köztelekből jövedelem	700	»
7. Szőlőből	300	»
Összesen	5850	»

II. Szükséglet.

1. Tisztviselők fizetésére	1500	frt
2. Irodaszolga fizetése	300	»
3. Szállásbér, fűtés, világítás	450	»
4. Adó	100	»
5. Posta és szállítás	100	»
6. Irodai szerek	50	»
7. Irodai munkálatokra	200	»
8. Szaklapok- és könyvekre	150	»
9. Nyomatványokra	200	»
10. Köztelek és szőlő költségeire	1000	»
11. Az »Erdélyi Gazda« fentartására	1000	»
12. A »Méhészeti Közlöny«-nek segély	150	»
13. Ösztöndíjakra	400	»
14. Utazások, vegyesek és előre nem látottakra	200	»
Összesen	5800	»

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

4. „Dohánytermelés.“ Irja Vörös Sándor gazd. tanint. igazgató.

Ha még megemlítjük, hogy a szakosztály tisztviselősege közelebről újra választatott és pedig meg lett választva: elnöknek Vörös Sándor, alelnöknek Szabó Sámuel és előadónak dr. Szentkirályi Ákos, ezzel az irodalmi szakosztály munkálkodásáról és mozzanatairól beszámoltunk.

Az egyletünk tisztviselői karában a múlt év folyamán történt változásokról a t. közgyűlés tudomással méltóztat birni, miért is ezek részletes felsorolásával becses türelmét fárasztani nem kívánjuk.

Ezzel jelentésünk végéhez érven, annak szives tudomásul vételét, esetleg tárgyalását kérjük.

Egyleti élet.

Jegyzőkönyv

az erdélyi gazdasági egyletnek Kolozsvárt, 1891 évi április hó 19-én tartott rendes közgyűléséből

Elnök: Szabó József egyleti elnök,
jegyző: Sz. Szakáts Péter egyl. titkár.

Jelen voltak: Báró Jósika Gábor alelnök, Ásványi Lajos, Gróf Bánffy György, Berde Béla, Demeter Károly, Eöry Tivadar, Hantz Pál, P. Horváth Kálmán, Jakab László, László László, idb. Lészai Ferencz, Molnár Sándor, Nagy Dezső, Réti János, Ritter Gusztáv, Szaniszló Albert, Szentgyörgyi Lajos, Dr. Szentkirályi Ákos, Vályi Elek, Vörös Sándor, Zonda László s mint vendég Molnár István ministeri biztos.

1. Elnök magvas beszéd után (lásd lapunk homlokán), üdvözlö a szép számmal megjelent tagokat és a közgyűlést megnyitja. — Közgyűlés az elnöki megnyitót lelkes éljenzéssel fogadja, miután elnök a mai gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkéri Vörös Sándor, dr. Berde Béla és Hantz Pál tagtársakat.

2. Sz. Szakáts Péter titkár az egylet múlt évi működéséről szóló jelentését olvassa fel. (Lásd lapunk más helyén.) — Helyesléssel tudomásul vétetik.

3. Az egylet 1890-ik évi zárszámadása kinyomtatva, jelen alkalommal a tagtárs urak között kiosztatván, báró Jósika Gábor alelnök ur indítványára — felolvasottnak tekintetik és tudomásul vétetik, (L. a mellékletet.)

4. Olvastatott a számvizsgáló bizottságnak a múlt évi számadások megvizsgálására vonatkozó jelentése, a mint következik:

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk jelenteni, hogy a múlt 1890. évi zárszámadást megvizsgáltuk és azt minden tekintetben pontosnak és rendben levőnek találtuk.

A részletekre nézve megjegyezni kívánjuk, hogy az 1889. évi vagyonszám mérleg a múlt évi közgyűlésre nem lévén előterjeszthető az akkori — ismert — viszonyok folytán, ez úttal az is beterjesztett.

A rendes kamat és évdíj rovatra fölemli-tendőnek tartjuk, hogy az évdíjak utáni bevételek a várakozásnak megfeleltek, az alapítványi kamatok utáni előirányzat azonban el nem éretett.

Köztelek rovaton 364 frt 77 krnyi deficitel állunk szemben, mely teljes összegével a gyümölcsfa iskolát terheli.

Az „Erdélyi Gazda“ rovata 628 frt 69 kr. deficitel zárul, mely egyébként azzal szemben, hogy egyletünk és a méhész-egylet összes tagjainak ingyen küldetett a „Méhészeti Közlöny“ is ennek a számlájára nyomtatott, az ezek fönntartására előirányzott 800 frt-hoz kedvezőtlennek nem mondható.

Az irodalmi szakosztály rovata, miként arról már a titkári jelentésben is volt szó, igen

kedvezően zárult. Maga a vállalat is igen szépen gyarapszik és az előfizetési árhoz képest tetemesnek mondható tiszta haszonnal bir, holott itt természetesen az erkölcsi sikert kell első sorban mérlegelni.

A kinyomtatott és kiosztott zárszámadás a részleteket is feltünteti, miért a továbbiakra nézve arra utalunk.

Nem mulaszthatjuk el azonban köszönetünket nyilvánítani az egyleti pénztárt kezelő és a számadásokat vezető kiségitő takarékpénztárnak, számadásaink gondos és pontos vezetéseért, melynek kapcsán kérjük a számadásokat tudomásul venni és a pénztár-kezelő k. takarékpénztárnak a felmentvényt megadni.

Egyidejűleg van szerencsénk a folyó évre szóló költségvetést beterjeszteni, melynek tételei a tényleges bevételek és kiadások alapján vannak felvéve. Az Erdélyi Gazda fenntartására lett a múlt évinél magasabb összeg felvéve, mely azonban heti lappá alakítottván s úgy bel-, mint külértéke emeltetvén, a tagoknak így is ingyen adatik, ezen több költség ugyanis indokolt.

Melyek után az 1891. évi költségvetés megszavazását kérjük.

Kolozsvárt, 1891. április hó 14-én.

Szabó József.

Demeter Károly.

Bodor Antal.

Közgyűlés a jelentést tudomásul vévén, az egyleti pénztárt kezelő kiségitő takarékpénztárnak, a számadások iránti felelősség terhe alól való felmentvényt egyhangulag megadja.

5. Olvastatott az egylet 1891. évi költségvetésére vonatkozó javaslat. — Ez 5850 frt bevétel és 5800 frt kiadással egész terjedelmében változatlanul elfogadtatik. (L. a mellékletet.)

6. Elnök előterjeszti az egyleti hátrálékokra vonatkozó terjedelmes munkálatot, melyben a követelések természetüknek megfelelő rovatokba csoportosítottak, a miből kitűnik, hogy az évek során felszaporodott behajthatlan tőke tartozás, kamat és évdíj hátrálékok összege 11,625 frt 78 krt tesz, melynek az egyleti számadásokból való törlése indítványoztatik. — Eszmecsere után kimondatott, hogy a kimutatásban feltüntetett összes behajthatlan követelések törlendők.

7. Elnök jelzi, hogy úgy az elnökségnek, mint az igazgató választmánynak három évre szóló mandátuma lejárt, miért is a bizalmat megköszönve, azt az egylet kezébe visszahelyezi és kéri, hogy újabb 3 évre válasszon a közgyűlés egy elnököt, két alelnököt és 24 igazgató választmányi tagot. Épen ugy ezuttal választandó az állatkiállítási szakosztály végrehajtó bizottságába is az egylet tagjai sorából 8 tag.

A szavazatok beszédésére P. Horváth Kálmán elnöklete alatt dr. Szentkirályi Ákos és Réti János tagtársakból álló bizottságot nevez és az ülést a szavazatok beérkezéig felfüggeszti.

Gróf Bánffy György indítványára — eddigi elnök közfelkiáltással és egyhangu lelkesedéssel megválasztatnak és pedig: elnöknek Szabó József, alelnököknek báró Bánffy Ernő és báró Jósika Gábor tagtárs urak.

Szabó József az újabban nyilvánult bizalmat elnöktársai nevében is melegen megköszöni. A többi választások megejtéséig az ülést újabban is felfüggesztettnek nyilvánítja. A szavazatok beérkezvén, elnök az ülést megnyitja.

A szavazatszedő bizottság elnöke jelenti, hogy beérkezett 15 szavazat, melyekkel részint egyhangulag, részint 11—14 szavazattal megválasztattak: az igazgató választmány tagjaiul: Balla Pál, Benigni Sámuel, Berde Béla, Benkő Mihály, Bodor Antal, Dávid Antal, Eöry Tivadar, Filip István, Hantz Pál, Jakab László, Kövály László, László László, Nagy Lajos, Réti János, Ritter Gusztáv, Gróf Schweinitz Gyula, Simay Ferencz, Sipos Gábor, Szabó Sámuel, Dr. Szentkirályi Ákos, Tóth Zsigmond, Tuba

Lajos, Végh Bertalan, Vörös Sándor tagtárs urak; az állatkiállítási szakosztály végrehajtó-bizottságába pedig: Balla Pál, Barcsay Domokos, Bartha Miklós, gróf Béldi Ákos, br. Jósika Sámuel, ifj. Lészai Ferencz, Miksa Imre, Simay Ferencz tagtárs urak. Altalános éljenzés.

8. Az erdélyi gazdatiszti kar, a Budapesten május hó 6—8-ig tartandó gazdatiszti congressus napirendjére tüzött kérdések előleges megbeszélése végett f. é. április hó 12-én Kolozsvárt tartoti értekezletének jegyzőkönyvét terjeszti a közgyűlés elé, kérvén az abban foglaltak jóakaratu támogatását.

Többek hozzászólása után — közgyűlés a beadványt tudomásul veszi.

9. Több tárgy nem lévén — elnök megköszöni a jelenvoltak kitartó figyelmét és a gyűlést bezárja.

Kmf.

Közli:

Sz. Szakáts Péter,
titkár.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmánya április hó 11-én egyleti elnök Szabó József elnöklete alatt ülést tartott, melynek tárgyai közül kiemeljük a következőket.

A múlt ülés jegyzőkönyve fölolvastatott és tudomásul vétetik.

Előterjesztett az egylet múlt havi pénzforgalmára vonatkozó jelentés, mely szerint a márczius havi összes bevétel 15.317 frt 22 krt, az összes kiadás 13.567 frt 75 krt tett; mihez képest átvitetett április hó 17-én 1749 frt 47 kr. Tudomásul vétetik. Ezzel kapcsolatosan a múlt évi zárszámadás megvizsgálására s arról a közgyűlésnek jelentés tétel végett Szabó József egyleti elnök elnöklete alatt Dávid Antal, Tóth Zsigmond és Demeter Károly tagtársakból álló bizottság küldetett ki.

Az egyleti titkár előterjesztést tett, hogy az egyleti tagdíj-követelések mibenlétét és természetét illető terjedelmes munkálatával — az e részben kiküldött bizottság munkálkodásának és információinak alapján Csermák egyleti pénztárkezelő segédkezése mellett — elkészült s az erre vonatkozó kimutatást beterjeszti. Ebben külön rovatok alá foglaltattak: a *rendben levő, bírói úton követelendő, a behajthatlan és így törlendő követelések*, valamint azok, a melyek az egylet volt ügyészének, néh. Tompának az örököseit terhelik. Leglényegesebb ezek közül a leirandók összege, a mely meghaladja a 10 ezer forintot. A munkálat felülvizsgálás, netáni correctio és elbírálás végett kiadatott a hátrálékok rendezésére kiküldött bizottságnak.

A földmívelési minister leiratban értesítést küldött az egyletnek, hogy ennek köztelkét állami faiskola létesítésére 10 évi időre átvenni hajlandó, mely örömmel vétetvén tudomásul, a leiratban jelzett föltételek elfogadtattak és a szerződés mielőbbi fölterjesztése határozottatott.

Ugyancsak a földmiv. minister faiskola berendezése és fönntartása céljára négyezer forintot utalványozott, melyre nézve kimondatott, hogy az összeg fölveendő és az egylet javára gyümölcsözöleg takarékpénztárba helyezendő.

Szakáts Péter egyleti titkár utalva a képviselőház közigazgatási bizottságában tárgyalás alatt levő, a megyei közigazg. törvényjavaslatnak a gazdasági felügyelőket illető szakaszára és vázolvva az országos gazdasági egyletnek a képviselőházhoz ez ügyben beadott kérvényének intentioit, indítványt tett, mi, az erdélyi gazd. egylet is saját álláspontjának megfelelő fölfogással, hasonlóan kérvényezzen a képviselőházhoz; a mi helyesléssel fogadtatván, a kérvény megszerkesztésére bizottság küldetett ki.

V a g y o n - m é r l e g .

Főkönyv 180. lapján.

Vagyon.

1889.

Teher.

1889. december 31-én lezárt számla szerint összes átvitel 1890. évre			104162	52	Kölcsön-tőke tartozás az osztrák-magyar bankba Activ vagyon			3000	—	112405	89
Bevárandók:											
Alapítványi kamat hátralék	8347	92									
Évdíj	2443	45									
Kölcsön tőke-kamat	252	—	11043	37							
Méhész-egyletnél 1886-ról			200	—							
			115405	89						115405	89

Kolozsvárt, 1889. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár-Szövetkezet

Kőváry, s. k.

Csermák, s. k.
pénztárkezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. április hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egylet 1890. évi zárszámadása.

Bevétel.

1890.

Kiadás.

	Fő- könyv lap szám	Egyenként	Összesen		Fő- lap szám	Egyenként	Összesen
Alaptőke rovatra:	173			Alaptőke rovatra:	173		
Készpénzben		3900		Készpénzben		3600	
Értékpapirokban		2900	6800	Értékpapirokban		2510	6110
Rendes kamat és évdíj rovatra	179		4435	Rendes kamat és évdíj rovatra	179		8004
Köztelek rovatra	167		1043	Köztelek rovatra	167		1407
Bors-alapítvány rovatra:	154			Bors-alapítvány rovatra:	154		
Készpénzben		100		Készpénzben		100	
Értékpapirokban		2500	2600	Értékpapirokban		2100	2200
Erdélyi Gazda rovatra	174		417	Erdélyi Gazda rovatra	174		1045
Irodalmi sz. o. rovatra	177		625	Irodalmi sz. o. rovatra	177		680
			15921				19448
Átvozat 1889 évről			104162	Átvitel 1891. évre:			
				Alaptőke czimen			102,924.69
				Leütve a készpénzt		97554	13
				Bors-alapítvány 4%-os m. földh. kötv.		2500	
				Készpénzben		581	44
			120084				100635
							120084

Kolozsvárt, 1890. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár-Szövetkezet

Kőváry, s. k.

Csermák, s. k.
pénztárkezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Kolozsvár, 1891. április hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltek. de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Eladás és vétel

Bécs 1890. állami aranyérem.

Arankamentes löhermag. magkereskedői módon tisztítva.

Rendkívül nagyszemű 100 kilója 58 frt.

Fentiből 5 kilós postacso-mag 3 frt.

4 kiló nonplus ultra sajt 3 frt.

Szétküldés utánvétellel.

Minták ingyen és bérmentve.

Gróf Teleky Arvéd drassói uradalmi intézősége Alsó-Fehérmegye, vasút Alvincz, posta és táv-írda Szerdahely.

Kínáltnak megvételre egy egészen új, kitűnő szerkezetű Tricycle 200 frtért (vétélára 380 frt volt). Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Keresetnek egy 500—600 holdas földbirtok haszonbérletre. Ajánlatok D. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

XII. Furioso, Megrendelhető valódi és eredeti gyakorlattal bíró családos gazdász legkorábban érő **székely koricza**, melynek hektoliterre 90 adó, tekintettel agg korára, 100 kilót nyom, Ugron Gáspárnál forintért. Látható Ugron Gábor-Bikafalván, u. p. Székely-Udvarnak (Udvarhelymegye) szent-mi hely. Ára: a bögözi vasútállomásra szállítva zsákkal együtt 14 frt métermázsánként.

Poland-China koczák, kanok, őszí és tavaszi malaczkok eladók. Megtekinthetők Bodó Dávidnál Nagylakon, u. p. Maros-Ujvár, a ki, mint a tulajdonos megbízottja, az eladás megkötését is eszközli.

Megrendelhető valódi és eredeti gyakorlattal bíró családos gazdász kezelő gazdatiszti állást keres. Czi-me P. K. jegy alatt megtudható a kiadóhivatalban.

17 évig nagyobb erdélyi birtokban működött gazdatiszt, hason minőségben alkalmazást keres, esetleg haszonbérbe vesz egy 200—300 holdas birtokot. Szives megkeresések Marosújvár D. D. jegy alatt poste-restante.

Alkalmazást keres.

A kolozs-monostori gazdasági tanintézetet sikerrel végzett és több évi

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zúzott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi ezégtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Vegyí elemzés:

Víz	—	—	8	%	Összes vilsav (phosphorsav) mennyiség	—	3.16%
Szerves alkatrészek	—	—	35	"	Szerves légeny (Organ. Stickstoff)	—	2.90
Hamu	—	—	57	"	Káli	—	1.45
Vizben oldható vilsav	—	—	1.28	"	Vilsavas (phosphorsavas) káli	—	2.46

Ára: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasút-állomásra szállítva, zúzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselő Magyarország, Horvátország és Slavonia részére

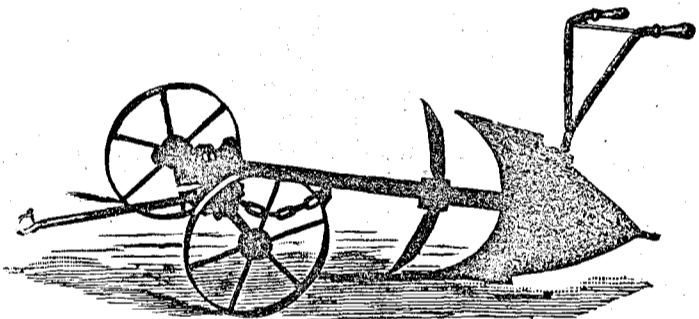
SZÁVOSZT ALPHONSNÁL

V. ARANY JÁNOS-UTCZA II,

BUDAPESTEN

V. ARANY JÁNOS-UTCZA II,

48 2-4 hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7) **SIMONFFY ISTVÁN** (16 52.)

gazdasági gépgyára, vas- és fémöntője
Kolozsvárt, kültorda-utca 48. sz

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőzszivattyúk, zúzógépek, malom-szerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart saját gyártmányaiából, nevezetesen egyes, kettős és három borozdás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zúzó, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal. Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

HIRDETMEŒNY.

Alólirt társulat ezennel közhírré teszi, hogy a vezetése alatt álló

„kolozsvári árúraktárak és hitelbank
árúosztálya“-nak

KÖZPONTI IRODAHELYISÉGÉT

a főtéren levő Szathmáry-féle házba tette át.

MEGBIZÁSOK gabonafélék — kiválóan nagyobb mennyiségű vetőmagvak vásárlására és eladására, továbbá **FÖLVILÁGOSÍTÁSOK** a közraktári intézmény igénybe vételére **ÁRÜELŐLEGEK NYUJTÁSÁRA** az érvényben levő vasuti tarifák után járó kedvezményekre és ezek mikénti használására, — valamint a **CSUCSAI ERDÉSZETI ÜZLETRE** vonatkozó megkeresések ide intézendők.

HITELBANK és ZÁLOGKÖLCSÖN-TÁRSULAT.

REGALE KÁRTALANÍTÁSI KÖTVÉNYEKET,

valamint

ilyenekre szóló és két évi kamatszelvénnyel ellátott

UTALVÁNYOKAT

a hivatalos árfolyam alapján a legmagasabb áron fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni, hogy az 1891. év folyamán a forgalomban levő 5%-os magyar papír-járadék-kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra. Ennek esedékossége után csupán a szelvény-utalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadatni, melyeknek beszerzését készséggel közvetitem.

Folly Victor

(18.) (14—49) bank- és pénzváltó üzlete Kolozsvárt.

Regaleváltás-kötvényeket,

15.

illetőleg

(14—20.)

UTALVÁNYOKAT

legmagasabb áron vásárol a

Kolozsvári Kereskedelmi Bank.

Alapított 1858-ban.

Ő es. és kir. fensége József főherceg udv. szállítója

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntődéje 25. (11-30.)

Kolozsvártt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar különlegességet

KUTAKBAN

és mindennemű

szivattyukban, tűzi- és kerti fecskendőkben.

Ajánlkozik

köz- és magán-fürdők

felszerelésére,

szagmentes ürszékek

felállítására.

Elvállal

teljes vízvezetékek és csatornázások

berendezését, városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

minden víziművi munka

gyors és pontos kivitelére

Képes árlapok és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Egyetlen belföldi

szivattyu-gyár!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét belmonostor-utca I. sz. alatt, plébániai palotában levő

BUTOR-RAKTÁRUNKRA

felhívni,

a hol nagyjából itt Kolozsvárt, saját kárpitos- és asztalos-üzletünkben készült fényes és fénytelen ebédlő- és hálószoba-berendezések,

CONSOL- ÉS FALI-TÜKRÖK, TOILETTE-TÜKRÖK,

töltött Salon-garnitúrák, ruganyos és lószőr-mátrázok,

szőnyegek, ablak-függönyök, butor-szövetek

a legjutányosabb árban kaphatók.

Elvállalunk mindennemű kárpitos- és asztalos butor-munkák átalakítását és javítását.

Kérjük a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Alázatos tisztelettel

GAÁL és SCHRAMMER,
kárpitosok.

14. (4-10.)

BALOGH JÓZSEF

PUSKAMŰVES ÉS MECHANIKUS KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlani fegyver- és lőpor-raktáramat, melyet főter, Báró Radák-ház, hátul az udvaron minden e szakmába vágó vadászati kellékekkel elláttam, u. m.: fegyverek a legközönségesebbtől a legjobb minőségig, lefoucheux és lancaster, továbbá szobafegyver, szobapisztoly és revolverék nagy választékban.

Lőporok különböző minőségben, serétek, golyók, üres és kész töltények a legjutányosabb árakban s mindenkori raktáron kaphatók.

Fegyverjavításokat, becsereléseket, villanycsengők bevezetését, villámhárítókat a legujabb szabadalom szerint eszközölök.

Továbbá galvanoplasztikai munkákat, u. m. aranyozás, ezüstölés, nickelezés stb. a legjobb kivitelben és jutányosan tejesítik.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölök.

Becsés pártfogását kéri

teljes tisztelettel

45. (4-20)

BALOGH JÓZSEF.**ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRT.**

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, bel-középutca 10. sz. a. (Minorita-épületben)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszékiileg bejegyzett cég alatt

bank- és pénzváltó-üzletet

nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénzmenek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszervények beváltása. Nyeremények leszámítolása és értékpapíroknak új szervényekkel való ellátása.

Utalványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.

Miódon vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszús működésem, továbbá ugy a kolozsvári, mint a felső pénzintézetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgálok minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással

2. (17-52.)

Kiváló tisztelettel **FOLLY VICTOR.****„LÖVYTUS“ FAVIASZ.**

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek nemesítésére, beteg fák gyógyítására. Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta. Kapható (9.) (17-52.)

az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára frt 1-30

300 „ „ „ „ —85

150 „ „ „ „ —45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és faiskolák által. Kitüntetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításon dícsérő-oklevéllel, a lüttichi kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

GANZ ÉS TÁRSA**VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.** 20 (12-15.)

Ajánlják:

Kéregöntetű kerekek és kéregöntetű keresztetések. Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel.**Turbinák, transmissiók (erőátvittelek), zsilipek és csővezetékek.****Vasuti műhelyek, gyárak és malmok teljes berendezése. Különböző építési és gépészeti munkák.****Vasuti kocsik, fordító korongok.****Elektromos világítási berendezés nagyobb távolságokra is, melyek segítségével építés és egyéb gazdasági munkák éjnek idején is végezhetők.****Gázmotorok, álló vagy fekvő, egy vagy két hengerrrel.**